

Lõputöö lühikokkuvõte

Asutus <i>(eesti ja inglise keeles)</i>	Tallinna Tehnikaülikool, Tallinna Kolledž <i>Tallinn University of Technology, Tallinn College</i>
Õppekava	Majandusarvestus
Autor	Gerli Tarum
Juhendaja	Ester Vahtre
Töö pealkiri <i>(eesti keeles)</i>	Laovarude arvestuse põhimõtted ja õiglane kajastamine raamatupidamisaruannetes AS E-Profiili näitel
Töö pealkiri <i>(inglise keeles)</i>	<i>The accounting principles and fair recognition of inventories in financial statements based on the example of AS E-Profiil</i>
Töö lühikokkuvõte <i>(eesti keeles, 1-2 lk)</i>	

Käesoleva lõputöö põhiteemaks on laovarud, nende arvestuse põhimõtted ning õiglane kajastamine raamatupidamisaruannetes. Varud on varad, mida hoitakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus; mida parajasti toodetakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus; mis esinevad materjalide või tarvikutena, mida tarbitakse tootmisprotsessis või teenuste osutamisel. Tootmisega tegelevatel ettevõtetel on varud väga tähtsal kohal just sellepärast, et nad moodustavad olulise osa ettevõtte käibevarast.

Autor valis antud teema kuna on töötanud uuritavas ettevõttes juba üle kolme aasta ning autori jaoks on saanud selgeks, et raamatupidamislikult on varude arvestamine, hindamine ning kajastamine antud ettevõttes nõrgaks lüliks. Seda tõendab ka ettevõtte ostujuht, kellega autor oli käesoleva töö kirjutamise jooksul tihedas suhtluses.

Lõputöö eesmärgiks on välja pakkuda optimaalseim viis laovarude arvestamiseks. Lisaks soovib autor koostada tegevusplaani laovarude edaspidiseks arvestamiseks ja kajastamiseks ning analüüsida antud temaatikaga seonduvaid probleeme uuritavas ettevõttes. Uuritavaks ettevõtteks on keeruliste nafta-, keemia-, gaasi- ja energeetikasektori seadmete tootmisega tegelev AS E-Profiil. Eesmärgist tulenevalt on autor püstitanud uurimisülesanded: laovarude arvestuse põhimõtete põhjalik uuring ja meetodite analüüs AS E-Profiilis; leida õiglaseim viis laovarude kajastamiseks uuritavas ettevõttes.

Käesoleva töö hüpoteesiks on, et AS E-Profilis kasutusel oleva varude arvestussüsteemi tõttu ei ole ettevõtte raamatupidamisaruannetes kajastatav informatsioon õiglane.

Lõputöö on üles ehitatud arendusuurimusena. Töö jaguneb kolmeks peatükiks, millest esimene peatükk on uuritava ettevõtte tutvustus. Autor annab ülevaate ettevõtte põhilistest tootmisvaldkondadest ning klientidest, ettevõtte eesmärkidest ning finantsosakonnast. Samuti on autor üles loetlenud ettevõttes ilmnenud probleemid seoses varude arvestamise ning kajastamisega.

Töö teises peatükis kajastatakse erinevaid laovarude liike, analüüsitakse varude arvestussüsteeme ning inventeerimist. Võrreldakse kulupõhiseid arvestusmeetodeid, milleks on individuaalmaksumuse meetod, FIFO-meetod, kaalutud keskmise perioodiline meetod, kaalutud keskmise pidev meetod ning LIFO-meetod. Samuti kirjutab autor laovarude kajastamise põhimõtetest ning toob välja ettevõtte likviidsussuhtarvud. Töö teises peatükis ühendab autor töö meetodilise osa praktilisega ning analüüsib varudega seotud probleeme uuritavas ettevõttes.

Töö kolmandas peatükis koostab autor tegevusplaani varude õiglaseks arvestamiseks ning kajastamiseks uuritavas ettevõttes. Analüüsitakse tegevusplaani rakendamise võimalusi ja tingimusi lähtudes olemasolevatest andmetest. Samuti annavad ettevõtte ostujuht ja autor hinnangu töö tulemuste rakendusvõimaluste kohta.

Töö tulemusena leidis kinnitust püstitatud hüpotees, et AS E-Profilis kasutusel oleva varude arvestusmeetodi tõttu ei ole raamatupidamisaruannetes kajastatav informatsioon õiglane. Ettevõttes on kasutusel FIFO-meetod, mille tõttu antud ettevõttes on varud ülehinnatud, sest tegelikkuses ei realiseerita esimesena soetatud varud esmajärjekorras ning kuna hinnad on tõusvas trendis, on FIFO-meetodi rakendamisel saadav kasum algul suur, millega eksitakse ettevaatlikkuse kontseпти ehk konservatiivsuse printsiibi vastu, mis ütleb, et aruannetes varade hindamisel ning tulude ja kulude määratlemisel tuleb tegutseda ettevaatlikult ja kaalutletult.

Töö tulemusena koostas autor juhtkonna soovil tegevusplaani, mille olulisteks arendustegevusteks on:

- 1) varude arvestusmetoodikate ülevaatus;
- 2) raamatupidamise sise-eeskirjade uuendamine;
- 3) ERP süsteemi täiendamine;
- 4) töötajate koolitamine uute põhimõtete osas.

Töö autor esitles koostatud tegevusplaani ettevõtte ostujuhile ning sai positiivse vastukaja. Küll aga on ostujuht arvamusel, et kuna töötajatel ei jätku rohkem kui 5% tööajast arendustegevusteks, tuleb kaasata info sisestamisel, uuendamisel ning testimise perioodil ostuosakonna dokumendihaldur, assistent/NAV peakasutaja. Ostujuht on arvamusel, et koostatud tegevusplaani arendustegevuse tulemusena väheneb kauba vastuvõtmiseks/väljastamiseks kuluv aeg – kaup, toorikud, pooltoodang saavad kiiremini liikuda tootmisesse; õigem laoseis tagab õigemate ostuotsuste tegemise, mille tulemusel saab vähendada laos olevate kaupade koguseid.

Autor on seisukohal, et tegevusplaani läbiviimise tulemusena on kasutatav varude arvestusmeetod ettevõttele sobilik ning tänu sellele on ettevõtte finantsaruannete tulemused varude seisukohalt õiglased.

Töö koostamisel on kasutatud peamiselt viimase kümne aasta jooksul ilmunud inglise- ja eestikeelset erialast kirjandust, mis käsitlevad laovarude arvestussüsteeme, nende kulupõhiseid arvestusmeetodeid ning kajastamist raamatupidamisaruannetes. Praktilise osa andmed baseeruvad uuritavas ettevõttes läbi viidud intervjuudel, väljavõtetel ettevõtte infosüsteemidest ning ettevõtte majandusaasta aruannetel.